

# Bossanova

LES OM:

Økte krav til  
sortering

BIR bygger  
biogassanlegg

Slik skal  
bosspannet stå

Så mye  
kaster vi

## Hva har du i din restavfallspose?

Bossposen til folk inneholder ofte under 30 prosent restavfall og over 70 prosent avfall som kunne vært kildesortert!



# Mer enn 2/3 av restavfallsposen kunne vært sortert!

**Dette skal sorteres ut**



**Dette er restavfall**



Økte sorteringskrav kommer. Noen er allerede gode på å sortere ut alt av papir og papp, mens andre er gode på glass- og metallemballasje. Miljømyndighetene krever nå mer av oss; vi skal bli enda bedre på alle avfallstyper for å redusere den negative miljøpåvirkningen av vårt høye forbruk.

## Hva skal jeg prioritere?

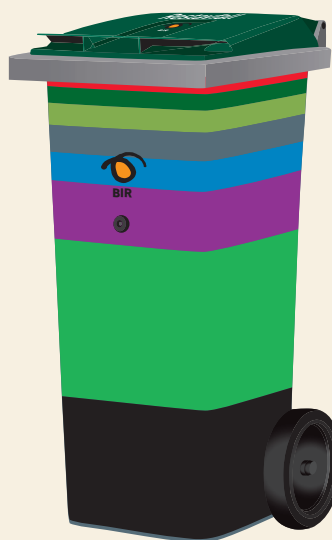
Stadig flere får tilbud om levering av matavfall, og sortering av denne avfallstypen bør prioriteres høyt. Selv de som er flinke til å spise opp maten sin, har matavfall som grønnsakskrell, kaffegrut og eggeskall. Matavfall er verdifullt når det er sortert fordi det da kan omdannes til biogass og -gjødsel. Samles matavfallet opp og leveres separat som matavfall, vil det redusere restavfallsmengden betydelig.

## God sortering gir lavere gebyr

Alle avfallstypene er viktige å sortere og må derfor ha en lett tilgjengelig plass på kjøkkenet. Hvor stor plass du trenger avhenger av hvor fort du fyller opp og hvor ofte du tømmer beholderen. Kildesortert avfall kan du levere så mye du ønsker av uten økte kostnader.

## Hvorfor svikter sorteringen?

Praktiske forhold som tilrettelegging på kjøkkenet påvirker sorteringsgraden til husholdningene, og om du er i tvil om hvor avfallet skal kastes, er det dessverre fort gjort å kaste det i restavfallet. I en travel hverdag er det også et spørsmål om prioritering. Men om du har tilrettelagt for enkel kildesortering i kjøkkenbenken, er det like fort å kaste kildesortert avfall som restavfall. La det gå sport i kildesorteringen!



**Innholdet i et gjennomsnittlig restavfallsspann:**

	1 %	Fartlig avfall og elektrisk avfall
	4 %	Hageavfall
	5 %	Tekstiler
	6 %	Glass- og metallemballasje
	7 %	Papp og papir
	13 %	Plastemballasje
	41 %	Matavfall
	23 %	Restavfall



## Bygging av biogassanlegg er i gang

**27. august la ordføreren på Voss, Tonje Såkvitne, ned grunnsteinen til BIR sitt nye biogassanlegg på Bjørkemoen på Voss. Biogassanlegget skal etter planen stå ferdig hausten 2025.**

Anlegget til 370 millioner kroner skal ta imot både matavfall frå hushaldningar og kumøk frå lokale bønder og gjera det om til verdifull og miljøvennleg biogass

og naturgjødsel. I dag vert matavfallet utnytta godt, men vi ser fram til å handtere det endå meir lokalt i vårt eige biogassanlegg. Anlegget skal vere i drift på nyåret 2026, etter at dei biologiske kulturane har vakse fram og prøvedrifta er gjennomført. Når ein omdannar avfallet til nye bærekraftige ressursar, vil det styrke det sirkulære kretsløpet i regionen.

## Så mye kastet vi i 2023

I fjor kastet hver og en av oss i snitt 374 kilo avfall. Litt under halvparten, 183 kilo, var restavfall. Restavfallsmengden ble redusert med ti kilo per innbygger fra året før. Denne utviklingen må fortsette om vi skal nå de nye sorteringskravene.

### Noen er flinkere enn andre!

Kommunene Eidfjord, Ulvik og Voss er blitt en del av BIR, og sorteringen der er imponerende! Restavfallsmengden ligger på 165 kilo per innbygger, nesten 20 kilo mindre enn resten av BIR. De har levert matavfall lenge, og sorterer ut hele 38 kilo i året. Også på plastemballasje er de gode, og sorterer ut elleve kilo. Sammenlignende tall for resten av BIR ser du til høyre.

### Ny besøksrekord i BIRs miljøparker

I fjor passerte vi en halv million besøk. Hele 543 213 kunder var innom for å levere avfall eller besøke de populære ombrukstilbudene. I snitt leverte vi 168 kilo avfall til miljøparkene, blant annet farlig avfall, metall, hageavfall, trevirke, EE-avfall m.m. Mange har stor sorteringsvilje og 80 prosent av avfallet blir sortert. Til sammenligning hentet vi 206 kilo avfall hjemme hos husholdningene. Av dette var kun 27 prosent sortert.



**183 kilo**  
restavfall totalt



**32 kilo**  
papir, papp og  
drikkekartong



**6,4 kilo**  
plastemballasje



**14,4 kilo**  
glass- og metall-  
emballasje



**7,7 kilo**  
matavfall



**13,5 kilo**  
farlig avfall



**14,2 kilo**  
metall

## Har du hørt at?



BIR tilrettelegger for kildesortering på hytter. I høst tester vi ut større hyttepunkt med full kildesortering og en ny type komprimerende container med ID-brikke på Askøy og i Samnanger.



86 % tror at plastemballasje er et større miljøproblem enn matkasting, men kasting av mat er mer ressursløsende enn bruk og kast av emballasje.



Unngå å kjøpe mat pakket i svart plastemballasje, siden den sjelden blir gjenvunnet til nye plastprodukter. Produsenter bør unngå å bruke sterkt innfarget plastemballasje.



Velg helst produkter pakket i emballasje laget av ett materiale og ikke sammensatt av for eksempel plast og aluminium/papir.



Ifølge Matvett kaster vi 42,5 kilo spisbar mat i året, og mest frukt, grønnsaker, brød, meieriprodukter og middagsrester. Enkle grep som handleliste og rett oppbevaring kan redde mye mat. Se, lukt og smak før du kaster mat.



Feil innlevering av batterier er årsaken til nesten 80 prosent av brannene på norske gjenvinningsanlegg. De må leveres inn separat til en forhandler eller til en miljøpark.



Hele Norge oppfordres til å rydde langs elver, sjøer, strender, øyer, stier og byrom under Strandryddeuka 13.-22. september. Husk at BIR tar imot strandryddeboss hele året.

**BIR**  
Postboks 6004  
5892 Bergen

**KUNDESENTER**  
Tlf: 55 27 77 00  
Man-fre: 08.15-16.00

**bir.no**  
facebook.com/BIRrenovasjon  
Instagram: @BIRrenovasjon  
Twitter: @BIRrenovasjon

Last ned BIRs tømmeapp: «BIR»

**OFFENTLIG INFORMASJON**  
**TIL HUSHOLDNINGSKUNDER**

## Slik setter du bosspannet frem til tømning

Her er tre tips som i en travel hverdag sikrer effektivitet, hindrer forsøpling og hjelper oss å unngå misforståelser om spann er satt frem til tømning eller ei.

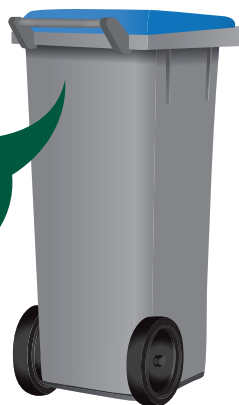
### Hvilken vei skal jeg sette spannet?

Om du setter spannet fra deg med håndtaket frem når det skal tømmes, får vi lett fatt i det for å dra det bort til bossbilen. Ikke sett spannet fra deg slik at vi må snu det før det kan trilles. Vi setter alltid spannene fra oss med håndtaket frem. Da kan du lett trille det tilbake på plass etter tømning.

### Gapende lokk skaper forsøpling

Lokket på et bosspann skal alltid være lukket. Det hindrer at bosset dras utover av vind og skadedyr og skaper forsøpling. Et lukket lokk holder avfallet tørt når det regner, noe som er viktig for kvaliteten på avfallet og kan hindre luktulempet.

Sett frem bosspannet med håndtaket ut mot veien

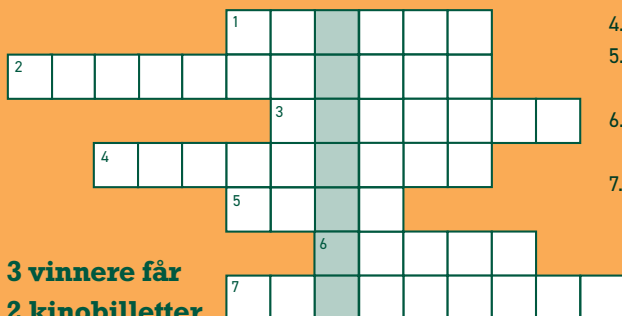


### Skal spannet tømmes eller ei?

Noen kunder setter spannet på høyre side av garasjen når de vil ha det tømt, mens andre setter det til venstre. Slike varierende signaler er vanskelig å tolke for renovatører og vikarer. For å unngå misforståelser og gi et tydelig signal om at du ønsker tømning, sett spannet frem på offentlig grunn, i portåpning eller til felles hentested med håndtaket vendt ut mot kjørbar vei. Renovatørene skal ikke gå inn på privat grunn for å hente spann. Trekk spannet tilbake etter tømning slik at renovatøren forstår at det ikke skal tømmes neste gang.

**BIR**  
**KRYSS**

Finn svarene i Bossanova, og skriv dem i rutene. Send kodeord BIR og løsningsord til 2077, eksempel "BIR plast". Meldingen har vanlig takst. Svarfrist 1. oktober.



**3 vinnere får**  
**2 kinobilletter**

1. Hvilken avfallsbehandling ønsker vi mer av i miljøparkene til BIR?
2. Dette kan gi mindre matkasting.
3. Hva er besøkende i BIRs miljøparker gode til?
4. Hvilket avfall må alltid leveres separat?
5. Hvilken vei skal håndtaket vende når spannet er satt ut til tømning?
6. En farge som gjør plastemballasje vanskelig å gjenvinne.
7. Hvilket avfall, som ikke skulle vært der, finner vi mest av i restavfallet?

**LØSNINGSORD:** Hva kalles gjødselen et biogassanlegg produserer?

## ÅPNINGSTIDER I MILJØPARKENE

### ASKØY, RAVNANGER, RINDADALSVN. 90

Man og tor 09.00-20.00  
Tir, ons og fre 09.00-17.00  
Lør 09.00-16.00

### BERGEN, SENTRUM, MØLLENDALSV. 31

Man-fre 09.00-20.00

### BERGEN, YTREBYGDA, ESPEHAUGEN 17

Man-fre 09.00-20.00  
Lør 09.00-16.00

### BERGEN, ÅSANE, SALHUSVEGEN 49

Man-fre 09.00-20.00  
Lør 09.00-16.00

### BJØRNAFJORDEN, FUSA, HEIANE

Tir og tor 12.00-19.00  
Lør 09.00-16.00

### BJØRNAFJORDEN, OS, INDUSTRIVN. 69

Man og tor 09.00-20.00  
Tir, ons og fre 09.00-17.00  
Lør 09.00-16.00

### KVAM, GAMLE DALAVEGEN 110

Man, ons og fre 12.00-19.00  
Lør 09.00-16.00

### OSTERØY, HODLEBRAUTVEGEN 6

Man, ons og tor 12.00-19.00  
Lør 09.00-16.00

### SAMNANGER, RAUNEKLEIVVEGEN 88

Tir, tor og fre 12.00-19.00  
Lør 09.00-16.00

### VAKSDAL, DALEKVAM, NORDALEN

Man og tor 12.00-19.00  
Lør 09.00-16.00

På faste dager kan du levere avfall, som ellers må leveres til en miljøpark, til miljøbussen. Se bir.no for hvor og når den stopper i og nær Bergen sentrum.